

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ имени АЛЬ-ФАРАБИ
ЗАҢ ФАКУЛЬТЕТІ
ЮРИДИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ҚЫЛМЫСТЫЛЫҚПЕН КҮРЕС МӘСЕЛЕЛЕРІН ЗЕРДЕЛЕУ ЖӨНІНДІГІ
ҒЫЛЫМИ ЗЕРТТЕУ ОРТАЛЫҒЫ
НАУЧНО-ИССЛЕДОВАТЕЛЬСКИЙ ЦЕНТР ПО ИЗУЧЕНИЮ ПРОБЛЕМ
БОРЬБЫ С ПРЕСТУПНОСТЬЮ

ҚЫЛМЫСТЫҚ ҚҰҚЫҚ, ҚЫЛМЫСТЫҚ ІС ЖҮРГІЗУ ЖӘНЕ
КРИМИНАЛИСТИКА КАФЕДРАСЫ
КАФЕДРА УГОЛОВНОГО ПРАВА, УГОЛОВНОГО ПРОЦЕССА И
КРИМИНАЛИСТИКИ

**«ҚЫЛМЫСТЫҚ ҚҰҚЫҚТЫҢ, ҚЫЛМЫСТЫҚ ІС ЖҮРГІЗУДІҢ
ЖӘНЕ КРИМИНАЛИСТИКАНЫҢ ӨЗЕКТІ МӘСЕЛЕЛЕРІ»**
*атты Қазақстан халқының бірлігі мерекесіне арналған жоғары оқу
орындарының арасындағы жыл сайынғы магистранттар мен
студенттердің ғылыми конференциясының*
МАТЕРИАЛДАРЫ

30 сәуір 2013 жыл

VII Шығарылым

МАТЕРИАЛЫ

*Ежегодной Межвузовской научной конференции
магистрантов и студентов, посвященной Празднику
единства народа Казахстана*

**«АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ УГОЛОВНОГО ПРАВА,
УГОЛОВНОГО ПРОЦЕССА И КРИМИНАЛИСТИКИ»**

30 апреля 2013 года

VI Выпуск

Алматы қаласы

город Алматы

Проведение ежегодной межвузовской научной конференции и публикация материалов осуществлены в рамках 1342/ГФ «Разработка криминалистических технологий при расследовании преступлений в условиях глобализации»

Ответственный редактор

д.ю.н., профессор Р.Е. Джансараева

Члены редколлегии:

к.ю.н., доцент Б.М. Жугралина

к.ю.н., доцент А.Д. Байсалов

старший преподаватель М.Е. Акболатова

магистр юридических наук, ассистент Л. Бисенғали

А__ **Актуальные** проблемы уголовного права, уголовного процесса и криминалистики: материалы ежегодной межвуз. науч. конф. магистрантов и студ., посвященной Празднику единства народа Казахстана. 30 апреля 2013 г. – Алматы: Казак университеті, 2013. - 212 с.

ISBN

В сборнике представлены научные доклады участников ежегодной межвузовской научной конференции «Актуальные проблемы уголовного права, уголовного процесса и криминалистики», организованной Научно-исследовательским центром по изучению проблем борьбы с преступностью и кафедрой уголовного права, уголовного процесса и криминалистики юридического факультета Казахского национального университета имени аль-Фараби. В научных докладах магистрантов и студентов поднимаются и актуализируются современные проблемы уголовного права, уголовного процесса и криминалистики, проблемы гуманизации уголовной политики и другие.

Материалы конференции адресуются студентам, магистрантам, докторантам, преподавателям, а также всем тем, кто интересуется вопросами научного решения актуальных проблем уголовно-правовых дисциплин.

**УДК
ББК**

*Джаугаиштина А.К.,
әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті
заң факультетінің 3 курс студенті*

Ғылыми жетекшісі: құқық магистрі, әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті заң факультеті қылмыстық құқық, қылмыстық іс жүргізу және криминалистика кафедрасының ассистенті Арын А.А.

**ХАБАР- ОШАРСЫЗ КЕТКЕН ТҮЛҒАЛАРДЫ
КРИМИНАЛИСТИКАЛЫҚ ЕСЕПКЕ АЛУДЫҢ МӘСЕЛЕЛЕРІ**

Азаматтардың хабар-ошарсыз кетуінің криминалистикалық және криминологиялық мәселелері, әлеуметтанушылар, криминологтармен, криминалистермен әлеуметтік феномен ретінде әлі де толығымен қарастырылмаған.

Хабар-ошарсыз кеткен деп- орналасқан жері мен тағдыры белгісіз болып табылатын, белгілі бір себептерсіз кенеттен жоғалып кеткен тұлғаларды айтады.

Өкінішке орай, қазіргі дамыған технологиялар кезінде, адамдардың кенеттен жоғалуы мүмкіндігі өте үлкен. Әдетте мұндай жағдай, қаланың шетінде немесе адама болмайтын тыныш жерде емес, қаланың дәл ортасында, адамдардың көп орналасқан жерінде де болуы мүмкін. Адамдардың хабар- ошарсыз кетуінің себептері әр түрлі- ол кәмелетке толмағандардың үйден қашып кетуінен бастап, адамдарды өлтіру мен кейіннен оны жасыру немесе жойып жіберу болып табылады. Сонымен қатар адамдарды ұрлау да, оларды құлдыққа сату немесе басқа да пайда табу мақсатында орын алатыны туралы мәліметтер кездеседі [1].

ҚР азаматты хабар- ошарсыз кетті деп тану Азаматтық кодекске сәйкес реттеледі. АҚ 28- бабында: егер азаматтың тұрғылықты жерінде ол туралы бір жыл бойы деректер болмаса, мүдделі адамдардың арызы бойынша сот оны хобар- ошарсыз деп тануы мүмкін.

Статистикаға жүгінетін болсақ, Қазақстан Республикасы Бас прокуратурасының Құқықтық статистика және арнайы есепке алу жөніндегі комитетінің мәліметтеріне сәйкес, Қазақстанда 4 мың адам хабар- ошарсыз кеткен деп танылды. 2012 жылы, соңғы жылдарың мәліметтерімен бірге, іздеуде хабар- ошарсыз кетті деп 4257 адам болды. Қазіргі кезде Қазақстанда 843 кәмелетке толмаған және 630 орта жастағы (елу жастағы және одан үлкен) адамдар ізделуде. Статистикалық мәліметтерге сәйкес хабар- ошарсыз кеткен тұлғалардың саны 2008- 2010 жылдары жылдам төмендей бастады, алайда 2011 жылдан бастап қайтадан артты. Мысалы, 2008 жылы іздеуде- 3365 адам, 2009 жылы- 2595 адам, 2010 жылы- 2202, 2011 жылы- 2473 адам болса, 2012 жылы- 2838 адамға жетті.

Адамдардың хабар- ошарсыз кетуі ең көп Алматыда орын алады- 353, Алматы облысында- 350, Оңтүстік Қазақстанда- 314 адам, одан кейін Шығыс Қазақстанда- 269, Жамбыл облысында- 205 [2].

Азаматтарды хабар-ошарсыз кеткен деп тану туралы істер ерекше ведомстволық қарауға жатады және жалпы юрисдикция соттарында ерекше іс жүргізу тәртібімен қаралады.

Іс жүргізу заңнамасына сәйкес, азаматты хабар-ошарсыз кеткен деп тану туралы арыз арызданушының тұратын жері бойынша не хабар-ошарсыз кеткен азаматтың белгілі болған соңғы тұратын жері бойынша сотқа беріледі.

Азаматты хабар-ошарсыз кеткен деп тану туралы іс оның отбасы мүшелерінің, прокурордың, қоғамдық бірлестіктердің, қорғаншылық және қамқоршылық органның және басқа да мүдделі адамдардың арыздары бойынша басталуы мүмкін.

Практика арыздарды көбінесе жұбайлар кәмелетке толмаған балаларға жәрдемақылар алу, некені бұзу үшін; жоқ болған ата-анасының рұқсатын ала алмай жүрген балалар басқа мемлекетке кету үшін; жалпы ортақ меншік құқығымен тиесілі ортақ мүліктің иелері мүлікке иелік етуге кедергі болып отырған жағдайларды жою үшін беретінін көрсетіп отыр [3].

Қазіргі кезде арнайы әдебиеттерде «ақпараттық жүйелер» термині жиі қолданылады. Криминалистикалық ақпараттық жүйенің мазмұнын, тергеушілер мен басқа да қызметкерлерге олардың өкілеттілігінің шегінде шешімдер қабылдауға мүмкіндік беретін, нақты мәліметтер (ақпарат) құрайды. Криминалистикалық ақпараттық жүйелерде есепке алынуға жататын белгіленгее объектілердің топтары туралы мәліметтер жүйеленеді. Криминалистикалық есепке алудың объектілері өте көп, оларды үш үлкен топқа біріктіруге болады: адамдар, заттар (құжаттар) және құқықтық маңызы бар фактілер. Бірінші топта криминалистикалық тіркелуге жататын тұлғалар көрсетілген. Олар: қылмыстық істер бойынша сезіктілер, айыпталғандар және қылмыстық жауаптылығын өтеп жүргендер, тергеуден және жауаптылықтан қашып кеткендер. Сонымен қатар, тіркелуге хабар- ошарсыз кеткен тұлғалар жатады [4].

Арнайы есепке алудың жекелеген түрлерін жүргізу мен пайдаланудың қағидасына сәйкес: іздеуді есепке алу - анықтаудан, тергеуден, соттан және жазаны өтеуден жасырынған тұлғаларды, хабар-ошарсыз кеткендерді және жеке басы анықталмаған мәйіттерді тіркеу арқылы жүргізілетін есепке алу. Есепке алудың субъектілері болып заңнамада көзделген тәртіп бойынша тергеу мен анықтауды, жедел-ізвестіру қызметін, жазаны атқаруды, миграция қызметін жүзеге асыратын барлық мемлекеттік органдар, Қазақстан Республикасының халықты құжаттау және тіркеу органдары және Қазақстан Республикасының соттары табылады. Есепке алудың объектілері болып Қазақстан Республикасының азаматтары, сондай-ақ шетел азаматтары және азаматтығы жоқ тұлғалар саналады. Есепке алуға жататындар: белгісіз себептермен жоғалған, яғни олар жөнінде ішкі істер органдарына жоғалғандығы туралы мәлімдеме түскен және олардың қылмыстың немесе жазатайым оқиға құрбандары болуы мүмкін деген жорамал бар, сондай-ақ қайда екендіктері белгісіз тұлғалар, әрі денсаулығы немесе жасына байланысты өзі туралы мәлімет бере алмайтын аурулар немесе балалар (бұдан әрі ауру адамдар немесе балалар) [5].

Пайдаланылған әдебиеттер тізімі:

1. Побегайло Э.Ф., Ревин В.П., Горбуз Н.А. Уголовно-правовые и криминологические аспекты борьбы с бытовыми насильственными преступлениями. М. 1983.
2. Қазақстан Республикасы Бас прокуратурасының Құқықтық статистика және арнайы есепке алу жөніндегі комитеті мәліметтері.
3. Адамдарды хабар-ошарсыз кеткен деп тану туралы азаматтық істерді қараудың 2009 жылғы сот практикасына талдау.
4. Проблемы криминалистики и судебной экспертизы: Мчедлидзе Р.Л. Понятие и классификация криминалистических информационных систем.
5. Арнайы есепке алудың жекелеген түрлерін жүргізу мен пайдаланудың Қағидасы, Қазақстан Республикасы Бас Прокурорының 2004 жылғы 29 сәуірдегі № 23 бұйрығы

СОДЕРЖАНИЕ

Абдрахман А.Д. Қылмыстан сақтандыру және сот билігі.....	
Абдрахметова А., Жоламанова Н. Адвокаттық қызметті ұйымдастыру.....	
Абен Т.А. Жеке басы белгісіз мәйіттерді криминалистикалық есепке алудың мәселелері.....	
Адамбеков А.А. Қазақстандағы ювеналды юстицияның дамуы және қызмет атқару ерекшеліктері.....	
Айнакулова Д. Этика адвоката.....	
Асқарқызы Ә. Кісі өлтірудің тергеу әрекеттерінің ерекшеліктері.....	
Асубаева А.С. Криминалистикалық одорологияның қылмысты ашудағы маңызы.....	
Асубаева А., Джаугаштина А. Қылмыстық сот ісін жүргізуде бәсекелестік принципінің қылмыстық процессуалдық мәселелері.....	
Әбдіқожаева А., Базарлинова А. Адвокаттық құпия және адвокаттың кәсіби әдебі.....	
Әшімбаева А.М. Проблемные вопросы уголовно-правовой и криминалистической характеристик угона и кражи транспортных средств.....	
Байбалаев А.Б. Кәметке толмағандардың құқық бұзуға бейім мінез-құлқы және оның алдын алудың проблемалары.....	
Баймбетова Л.Т. Криминалистикалық болжамдар және олардың қылмыстарды ашу мен тергеудегі рөлі.....	
Байшуахов А.М. Специфика судебной речи.....	
Балтабаев А.Ғ. Бүгінгі күннің маңызды мәселелерінің бірі ұйымдасқан қылмыстық топтардың тарабынан орын алатын бопсалау қылмысымен күресу болып табылады.....	
Болатбекқызы Ә. Адамның аяқ іздерін зерттеудің мәселелері.....	
Бураханова А.Н. Некоторые особенности женской преступности.....	
Дарибаева Қ.Б. Жаңа құқықтық саясат тұжырымдамасы.....	
Даутова Н. Судебное красноречие.....	
Даутова Н. Некоторые особенности допроса как разновидности общения... ..	
Джаугаштина А.К. Хабар-ошарсыз кеткен тұлғаларды криминалистикалық есепке алудың мәселелері.....	
Dzhumakhanbetova E. Qualification of an unfinished crime.....	
Дүйсенбай Р.М. Тонау бойынша жүргізілетін алғашқы және кейінгі тергеу әрекеттері мен жедел-іздістіру шаралары.....	
Ем М. Проблемы участия законного представителя в допросе несовершеннолетнего подозреваемого, обвиняемого на предварительном расследовании.....	
Ералиева К.Ш. Проблемы прокурорского надзора за законностью исполнительного производства.....	
Естібай А.А. Проблемы педофилии среди молодежи.....	
Жұмақұлова А.М. Ақша белгілерінің техника – криминалистикалық сараптамасы.....	

Жумаханова Х.Ж. Телефонды сөйлесімдерді тындаудың құқықтық аспектілері.....	
Жумаханова Х.Ж. Қорқорды қорғайтындар «қор» болды.....	
Ибраева А.Ч. Проблемы профилактики преступлений, совершаемых детьми с девиантным поведением.....	
Ибрашев Н.М. Қорқытып алушылық қылмысы бойынша кейінгі тергеу әрекеттерінің тактикалық ерекшеліктері.....	
Ильяшева Д.Б. Адвокатская тайна.....	
Итахунова Г. К вопросам предупреждения насилия над женщинами.....	
Кабен Н. Проблемы предупреждения женской преступности.....	
Каймулдинова П. Трасология.....	
Калилаханов А. Значение обвинительной речи прокурора в судебном разбирательстве.....	
Кожаметова А. Участие адвоката в гражданском процессе.....	
Кудабаева А.Б. Кәмілеттік жасқа толмағандардан жауап алудың ерекшелігі.....	
Кусаинов А.Г. Доказательственная речь (как должна звучать убедительная речь).....	
Макрушин А.О. Виды судебных речей и их особенности.....	
Малқарбаева М. Общеуголовная корыстная преступность.....	
Мәулен Қ.Ә. Ізін суытпай қылмыстарды тергеудің әдістемесі.....	
Мірәлиева М., Үмбет А. Қазақстан Республикасында адвокаттық қызметінің мәселелері.....	
Мукажан А. Проблемные вопросы квалификации хулиганства.....	
Муратова А. Қазақстан Республикасында кәмілетке толмағандардың қылмыстық жауаптылығы.....	
Нұрланұлы Б. Қылмыстан сақтандырудың жүйеленуі.....	
Омарова М.С. Қазақстан Республикасы прокуратура органдарының биліктің басқа да тармақтарымен өзара байланысы.....	
Омарова Н., Омарова М. Шет мемлекеттеріндегі адвокатура және адвокаттардың құқықтық жағдайы.....	
Өрісбаева З.Т. Жол-көлік оқиғасын тергеу әдістемесі.....	
Сағынаева Ұ.С. Криминалистикалық есепке алу және оның қылмысты ашу мен тергеудегі рөлі.....	
Сағынбаева Ә.Е. Қылмыстық заңды дамыту – негізгі құқықтық қажеттілік.....	
Сандықбаева А. Причины и условия преступности несовершеннолетних.....	
Сатыбалдина С.К. Тінту тактикасының ерекшеліктері.....	
Сембай Д. Жауап алу тактикасының ерекшеліктері. Кәмілет жасқа толмағандардан жауап алу немесе жауап алғанда қолданылатын тактикалық әдістер.....	
Серик М.Т. Обстоятельства, исключющие участие адвоката в качестве защитника.....	
Серікбаев А.М. Криминалистикалық одорология және оның қылмыстарды ашу мен тергеудегі маңызы.....	

Тастанов А.Д. Азаматтық істер бойынша адвокат өкілдің рөлі: құқықтық негіздемелері.....	
Тойшыбаева А. Судебная речь.....	
Торбек А.С. Адвокат в уголовном процессе.....	
Төлмұратова А.Т. Адвокаттық құпия.....	
Халимназаров Б. Некоторые вопросы деятельности органов прокуратуры в Республике Казахстан.....	
Хильман А.И. Телефонды сөйлесімдерді криминалистикалық қамтамасыз ету.....	
Шарафи С. Проблемы оперативно-розыскной деятельности.....	
Шукуралиев Ф. Некоторые вопросы модернизации правоохранительной системы.....	
Ягмусова А. Эвтаназия: проблемы квалификации и правового закрепления...	